

MARIBORSKI

Političen list.

*Družina ljubke kuharice
Ljubljana*

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 6.50 mesečno,
četrtletno K 19.50.
Če pride naročnik sam v uredništvo po list: Me-
sečno K 6.—. — Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik opoldne.

Posamezna številka stane 40 vin.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Edm. Schmidova
ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Sijajen protest Maribora proti nasilju pariške mirovne konference.

Kakor vsa naša domovina, tako je protestiral sinoči tudi naš Maribor proti nasilju pariških imperijalistov, ki nam hočejo, z izvedbo londonskega pakta, imputirati 900.000 najzavednejših bratov. Sijajno, kakor vsi deli našega naroda je pokazalo tudi naše ljudstvo, da ne sprejme sramotnega predloga antante. Pariz lahko sklene kar hoče, toda sklenil bo brez nas, našega privoljenja njegov sklep ne bo dobil nikoli. Če smo bili doslej pripravljene sklepati kompromise, jih poslej nismo več. Italija zahteva izvedbo londonskega pakta, mi zahtevamo pa — plebiscit. Tudi Wilsonove črte ne priznamo več!

Sinočni protestni shod je postavil v najgršo laž ono trditev naših sovražnikov, da nismo en narod; kakor tudi ono, da so naše notranjepolitične razmere take, da nismo sposobni za resen odpor. Sinoči so bile v bratski slogi združene vse stranke, ter tako dokazale, da je naš narod tako zrel, da v trenutku nevarnosti od zunaj, hipoma pozabi na vsa notranja nasprotstva, ter je pripravljen složno nastopiti, če treba tudi z orožjem. Naj Pariz določi kar hoče, nam je danes jasno, kakor nikoli doslej, da razmerja med nami in Italijo ne more urediti nihče drugi ko — orožje. Prišel bo dan, prej ali slej, ko bo strmel svet nad mlado silo Juga; in takrat bodo z grozo občutili Italijani, da se vsaka krivica prej ali slej maščuje. Naš cilj je jasen, naša pot je samo ena. Enkrat smo rešili Latince in Anglosase, drugič jih ne bomo več. Naša pota gredo narazen. Škoda bodo imeli edino — oni sami.

Shod, katerega je sklical okrajni odbor „N. S. za zasedeno ozemlje“ ob 5. uri popoldne v veliko dvorano Narodnega doma, je otvoril g. prof. Ribarič. V svojem govoru je očrtal na kratko današnje stanje vprašanja naših primorskih zemelj. Povedal je občinstvu, ki ga je bilo toliko, da ni našlo vse prostora v dvorani, ampak ga je moralo mnogo ostati še zunaj na hodnikih in na stopnišču, da se je predznila ona antanta, katero smo pred 15 meseci rešili nemškega suženjstva, poslali nam ultimatum, v katerem nam grozi, da uveljavi, ako ne sprejmemo v 4 dneh njenega sklepa v jadranskem vprašanju — londonski pakt. Naznanil je nadalje občinstvu sklep naše vlade, da prepušča določitev, ali naj se uda ali ne, narodu samemu. Ob enem je pozdravil zastopnike vseh naših političnih strank ter se jim zahvalil, da so v uri nevarnosti pozabili na strankarske razlike ter se zbrali vsi, da v skupnem protestu manifestirajo za našo pravično stvar.

Za njim je govoril zastopnik JDS. g. prof. Voglar, ki je izrazil naš trden sklep, da odslej ne priznavamo več nobene Wilsonove črte, ampak zahtevamo izvedbo plebiscita za vsa sporna ozemlja.

Isto stališče zavzema njegova stranka tudi v vladi, vendar pa, kot demokratična stranka, noče uveljaviti tega na svojo roko in brez privoljenja naroda. V rokah naroda je torej, za kaj se odloči. (Gromovit aplavz. Klici: Nočemo kompromisa! Hočemo vojno!) Mi se ne odpovemo Trstu, Gorici in Reki; dokler jih ne dobimo, ne bomo mirovali. V tem smo si vsi edini istotako Srbi in Hrvati, kakor mi Slovenci. Z Italijo bomo morali obračunati prej ali slej, zato ne odnehamo, pa če pride tudi takoj do vojne. Italijani poznajo Srbe, cel svet jih pozna, poznajo pa tudi Hrvate in Slovence, pred katerimi se tresejo. Našo pravico bomo dosegli, pa naj pride kar hoče. (Gromovito odobravanje).

G. prof. Kovačič, zastopnik SLS je očrtal v prekrasnih besedah naš značaj in značaj Italijanov. Predočil je, kaj so vse poskušali na mirovni konferenci, da bi nas oslabili ter si pridobili naklonjenost ostalih velesil. Kakor je Krist bil pokopan, pa je vstal zopet znova, tako bo vstal tudi naš narod, pa naj se zgodi karkoli.

G. novinar Pirc (JNSS) je izjavil, da stoji tudi stranka, katero on zastopa, na istem stališču, kakor ostale. Primorje je srce našega naroda, katerega izguba bi pomenila za nas — smrt. Mi pa nočemo smrti, mi hočemo življenje in zato vsi na delo, vsi na branik domovine.

Odvetnik dr. Škapin (JSDS) je izjavil, da je v tem trenutku tudi jugoslovanska socialna demokracija solidarna z ostalimi strankami, ter da bo v slučaju potrebe šla v boj proti laškemu kapitalizmu in imperijalizmu.

Za njim je govoril zastopnik Koroške, g. dr. Müller. Opozarjal je na krivice, ki so nam jih prizadejali Italijani tudi na Koroškem, ter pripomnil, da angleška, posebno pa francoska diplomacija ne ve kaj dela. Rešili smo zapad enkrat, toda drugič ga ne bomo več, naša pot gre odslej dalje drugam. Spominjal je zborovalce Gosposvetskega polja ter Zilske in Kannelske doline ter izrazil nado, da bo prišel tudi za ona naša ozemlja dan osvobojenja.

Govoril je še učitelj Cibic ter izrazil veselje nad dejstvom, da smo se v tem trenutku našli vsi pod enim narodnim praporom.

Sijajno zborovanje je zaključil zopet g. prof. Ribarič. Manifestacije po mestu so se vsled pozne ure morale, žal, opustiti. Na zborovanju

enoglasno sprejeta resolucija, katero je shod odposlal centralni vladi v Beograd, se glasi:

»Jugosloveni mesta Maribor, brez razlike političnega prepričanja zbrani na shodu dne 25. t. m. se

1. pridružujejo najostrejši obsodbi francoske, angleške in laške politike v jadranske vprašanje, zasnovane na skozinsko zastarelih diplomatskih metodah tajnih dogovorov, ne računajoč prav nič z voljo naroda in z njegovimi gospodarskimi in socialnimi zahtevami,

2. protestirajo proti izvršitvi londonskega pakta, po katerem bi 900.000 najzavednejših in najkulturnejših Jugoslovenov prišlo iz nekdanjega avstrijskega suženjstva v še hujše laško robstvo in izražajo svoje začudenje, da se zastopniki Francije in Anglije na mirovni konferenci degradirajo na pomagače italijanskega nasilstva in zatiralce mlade Jugoslavije, ki želi združiti v svojem okrilju vse veje enotnega jugoslovenskega naroda,

3. opozarjajo francoski in angleški narod, da sedanji njihovi državniki v Parizu pozabljajo, kako bi nepravilna in protinaravna rešitev jadranskega vprašanja imela za posledico najhujše riperkusije v jugovzhodnem delu Evrope, ustvarjajoč ravno na Jadranu večno ognjišče revolucionarnih gibanj in s tem kal gotove vojne,

4. obračajo pozornost zlasti francoskega naroda na dejstvo, da močna in zadovoljna Jugoslavija tvori most k svojim ruskim bratom, ki so v obrambo Francije popolnoma izkraveli in da je bodočnost Francije spojena tudi v naprej s Slovanstvom. Nasprotna politika se bo nad Francijo prej ali slej hudo maščevala,

5. pozivljajo vlado v Beogradu, da zahteva za vse od Italijanov zasedeno ozemlje plebiscit, ker bi vsaka druga rešitev prinesla delu našega na-

roda najprej grozno suženjstvo, kasneje pa narodno smrt.

Končno pričakujejo zborovalci, da bo vlada najodločnejše odklonila zahtevo Vrhovnega sveta v Parizu in ukrenila potrebno, da varuje naše pravice na jadranskem morju.

Po sprejetju resolucije se je občinstvo pevajoč „Lepo našo domovino . .“ mirno in dostojno razšlo.

Protestni shod proti zadnjim dogodkom na koroškem kolodvoru.

Včeraj dopoldan, ob 10. uri se je vršil v veliki dvorani Narodnega doma po narodnosocijalni stranki sklican protestni shod, proti zadnjim dogodkom na koroškem kolodvoru. Na shodu, ki je bil jako dobro obiskan so govorili: načelnik Jarh, Mohorko in novinar Pirc, ki je pojasnjeval stališče internacionalne napram naši državi. Zborovalci so sprejeli enoglasno sledeče resolucije:

1. Da se takoj prepove izdajanje tukajšnjega socijalnodemokratskega, nemško pisanega tednika „Volksstimme“.
2. Da se oni, ki so bili svoj čas namenjeni, da zapuste našo državo, nemudoma odpuste in pošljejo čez mejo v Avstrijo.
3. Da se takoj odpravi nasilni teror internacionalne s katerim skuša tlačiti slovenske delavce.
4. Da naj zasede koroški kolodvor srbsko vojaštvo.
5. Da se takoj zamenjajo nemški ulični napisi s slovenskimi.
6. Da se prisili trgovce in obrtnike, da napišejo na svoje izveske ime na v pravilni, slovenski obliki. Končno

Prvi kongres jugoslovenskih žen v Beogradu.

(Predavanje gospe dr. Lipoldove v »Mar. ženskem društvu« dne 18. jan. 1920).

(Dalje).

To so bila predavanja, ki so vzbudila v mladih srcih veliko ljubezen do domovine in jih vspodbudila k požrtvovalnem delu. Tri leta pozneje so izpremenile svoj klub v društvo, katerega pravila so bila l. 1905 potrjena. Društvo je pričelo z izdajo lista »Domache ognjišče«, ki je izhajal, dokler ga ni ustavila vojna. V program so si stavile te učiteljice delo, ki je z njihovim poklicom v ozki idejni zvezi: rešitev revnih otrok. Da pridejo do denarja, so aranžirale otroške dneve, ki so tako uspeli, da so tekom nekaj let ustanovile pet zavodov med drugimi l. 1911 v Kraljevi ob morju otroško zdravilišče, in pa l. 1912 na Sušaku pri Reki zavetišče, ki je imelo predvsem ta namen, da reši revne hrvaške otroke italijanskega upliva.

Premoženjsko stanje društva je danes zelo lepo. Neverjetno je, kje je jemala tedaj tako slabo plačana hrvaška učiteljica toliko idealizma, da je posvetila kraj zvestega spolnjenjanja stanovskih dolžnosti ves svoj prosti čas in vse svoje moči svojemu narodu.

so zborovalci opozorili deželno vlado slovensko, da bodo, če ona sama ne bo poskrbela, da se točke predstoječe resolucije izvedejo, sami poskrbeli za red v Mariboru, če bo treba tudi s silo. Nazadnje so zborovalci sprejeli še protest proti nakanam Vrhovnega sveta, ki nam hoče odtrgati naše zavedno jugoslovensko Primorje, ter sklenili, da se udeležijo popoldanskega skupnega protestnega shoda.

Dnevne vesti.

Podčastniški ples. Kako raste naš slovenski Maribor, je zopet pokazal sobotni podčastniški ples. Obširni prostori Götzove dvorane so bili do zadnjega kota napolnjeni. Dvorana je bila lepo okrašena z zelenjem, v ospredju sta bili sliki kralja Petra in regenta Aleksandra, na nasprotni strani je bila slika gen. Maistra. Oder je bil ovenčan s piramido pušk in pred njo je stal med palmami kip reg. Aleksandra. Plesa se je udeležil pokrovitelj gen. Maister s soprogo in vsi višji voj. poveljniki, častniki in podčastniki, njihove družine in mnogo mariborskega občinstva, tako da je bila prostorna glavna dvorana nabit po polna plesalcev, stranski prostori in galerije pa polne slovenskega občinstva. Ples je bil vseskozi eliten in je izgledala cela prireditev prav sijajno. Bufeti so bili dobro oskrbljeni. Ples je trajal do zgodnje jutranje ure. Garderoba je za te prostore premajhna, zato se je zgodilo, da je nekaj stvari zginilo. Tega seveda niso krivi garderobijerji, ampak premajhen prostor, ker so se davale stvari na kup in dandanes pred tatovi ni nikoli dovolj varno. Zato bo treba tudi na planskem plesu več pozornosti. Sicer je delal ples čast aranžerjem in naši garniziji.

Zborovanje zaupnikov N. S. Včeraj dopoldan ob 10. uri se je vršilo v begunski pisarni v Narodnem domu zborovanje zaupnikov „Narodnega Sveta za zasedeno ozemlje, okrajni odbor Maribor“, na katerem so se izvolili delegati za plenum centralnega N. S., katerega prva seja se vrši, dne 1. februarja t. l. v Ljubljani.

Še enkrat Cesar Karel. Zagovornik Cesarja Karla, odvetnik dr. Müller v Mariboru nam piše: „Vi ste sicer že marsikaj resničnega poročali o Cesarju Karlu, toda to kar poročate v štev. 16 ni popolnoma točno in resnično. Res

pretresljiv je bil še referat društva »Kola SHS sestara«, ki je imelo svoj centum v Zagrebu in skrbelo za to, da je rešilo med vojno, kolikor mogoče revnih otrok smrti vsled lakote. Le v Bosni je tirjala lakota 165.000 nedoletnih žrtev. Društvo je z največjim naporom in samozatajevanjem vršilo svojo narodno dolžnost.

Od Slovenk je »prečitela gđna. Bajtova iz Ljubljane poročilo »Splošnega ženskega društva«.

O invalidnem vprašanju je referiral zastopnik vlade dr. Macan. Sporočal je statistiko invalidov posameznih pokrajin. Skupno ima Jugoslavija 500.000 invalidov.

Naposled je nastopila srbska pisateljica Jelka Lazarevićeva, ki je prepotovala vso Šumadijo ter rekla, da je treba v interesu uspeha vsega humanega dela potovati po domovini ter na licu mesta gledati zlo. Le temeljita osebna informacija lahko pelje do uspešnih akcij. — S tem je bilo delo humane sekcije končano.

Delo kulturne akcije je pričelo s poročilom kulturnega odseka srbskega saveza. Nato poprosi Zorka Kastmareva za besedo. Povdari, da naj ne obstoji delo kulturne sekcije v čitanju dolgih referatov in predavanj temveč debatira naj se o važnih kulturnih problemih. Stavijo naj se vprašanja in navzoče naj povejo v dotičnem vprašanju svoja

je sicer, da je Cesar Karel v družbi s štirimi tovariši izpil precej litrov slivovke, v razposajenem razpoloženju, kakor pravi žendarmersko poročilo. Res je tudi, da to dejanje lastniku žganja, nekemu štajerskemu trgovcu, ni bilo prav, posebno, ker se radi števila litrov in radi cene niso mogli zediniti, tako, da je posegla v mes žendarmerska. Res pa je tudi, da je mariborski sodni dvor Cesarja Karla in njegove tovariše oprostil obtožbe tatvine, ker je smatral kot dokazano, da Cesar Karel in njegovi tovariši niso imeli hudobnega tatinskega namena. S tem je rešena čast Cesarja Karla in njegovih tovarišev iz Sinče Vasi, kar je tembolj pozdravljati, ker so se dosedaj vedno pošteno obnašali in spadajo med tiste redke izjeme, ki pri ropanju nemških vojakov in nemškutarjev v sinčevaški zadrugi niti blizu niso šli. Mi nismo poročali, da je bil Cesar Karel obsojen, ampak da je sodnik izrekel sodbo, s čemur še ni rečeno, da je bil obtoženec obsojen.

Pogreb. Znanci in prijatelji so včeraj spremili k večnemu počitku Maro Koprivnikovo, zvesto Slovenko in marljivo hčer svojega naroda. Dolg sprevod je pričal, kako znamo ceniti vsakega, ki zvesto izpolni svojo dolžnost. Pred domom in na pokopališču ji je pela »Glasb. Matica«, čast. g. Roszman pa je govoril lep govor o zvesti Mariborki. N. v m. p.

St. Leonhard in Steiermark se glasi še vedno štampilja št. lenarške pošte v Slov. gor. Smo radovedni, kedaj bodo izginili ti sledovi starega suženjstva?

Španska bolezen je nastopila letos znova svojo turnejo po svetu. Posebno hudo razsaja po Angleškem, po Italiji, kjer je dobila novo ime »nona«, in po Madžarski, kjer se ji je pridružila tudi takozvana zaspanost, za katero je umrlo že veliko število bolnikov. Zadnje dni pa se je pojavila znova tudi v našem mestu. Število na tej bolezni obolelih oseb znaša okrog 600, od katerih jih je nekaj tudi že umrlo.

Odredbe, ki so samo na papirju. Kolikor se spominjamo, je izdalo ministristvo za notranje stvari nedavno odredbo, da se imajo imena krajev v naši državi rabiti samo v narodni obliki, torej slovensko ali srbohrvaško, kjer že leže. Ta odredba pa je ostala doslej samo na papirju, kajti naši nemški časopisi, predvsem pa tukajšnja nacionalno »socijalno-demokratska« »Volksstimme«, te odredbe prav nič ne upoštevata, temveč piše dosledno vsa krajevna imena samo v popačenih nemških oblikah. Želeti bi bilo, da bi se odredbe ne samo izdajale, ampak tudi izvajale.

Predavanje »Mar. žen. društva« se je vršilo včeraj pop. ob 5. v telovadnici dekliške

izkustva. Potem se naj na podlagi izkušenj in dobrih misli ustvari načrt za nadaljnje kulturno delo. Kongres soglašja s tem predlogom in predsednica izroči vodstvo kulturne sekcije gđni. Kastmarevi.

Delo kulturne sekcije se je nadaljevalo tretji dan. Kostmareva je stavila sledeča vprašanja:

1. Na kak način naj se širi pismenost med narodom.

2. Kako naj delujejo šole za gospodinje. Pod »šolo za gospodinje« ni v tem slučaju razumeti gospodinjske šole v našem pomenu, ampak ono veliko pomožno akcijo ženi-gospodinji iz priprostega naroda. Organizira naj se cela vrsta inteligentnih ljudi, predvsem seveda žen, ki naj širijo med priprostim žensami kulturo s tem, da jih uče pisati, da spodbijajo med njimi praznoverje, pododvane predsodke, neutemeljeni sram glede rojstva otrok, ki v mnogih slučajih škoduje narodnemu zdravju in naj navajajo mater, da ne bo le hraniteljica svojih otrok, temveč tudi po močeh vzgojiteljica in učiteljica. Bile so to zelo interesantne debate in načrt, ki ga je na podlagi dodanih izkušenj in misli izdelala Kastmareva, je bil prav dober. Občudovanja vredno je bilo ostroumje, s katerim je vodila mlada Srbkinja ta najinteresantnejši in najtežji del kongresa.

Med tem si je nekaj delegatinj ogledalo

šole na Reiserjevi cesti. Govoril je dr. Toplak o zdravstvu žene in otrok. Predavanje je bilo prav dobro obiskano. Predavatelj je govoril o vprašanju, ki je za vsako ženo življenjske važnosti, kajti zdravje je sreča družine in — naroda. Predavanje je bilo lepo in zanimivo.

Sedem železniških delavnic je nakupila naša država v Avstriji ter jih v kratkem namesti po glavnih železniških centrih naše kraljevine.

Sukno za ubožno deco. Mestni šolski svet ima na ponudbo 150 m dobrega in trpežnega zimskega sukna, za najpotrebnejšo šolsko mladino, po izvanredno nizkih cenah. Da zamore nabaviti teh 150 m sukna, prosi mestni šolski svet za nadaljna denarna darila.

Če je premog — je pa stavka. V četrtek je dobil Dunaj toliko premoga, da je pričela cestna železnica zopet voziti. Vozila je pa le do 4. ure popoldan, nakar je zopet prestala, ker so delavci in uslužbenci stopili v stavko.

Velika moderna tvornica za steklo se osnuje v Zaječarju v Srbiji.

Cenejša moka. Nakaznice za dobavo moke se bodo za stranke, ki bodo sprejemale moko pri mestni prodajalni v Freihausgasse, izdajale v petek, dne 30. januarja 1920 med pol 9. in 11. uro pri krušni oddaji na Elizabetni cesti št. 14. Poizvedovalne pole, ki niso bile pravilno izpolnjene, se morajo vrniti. Kdor ne dobi nakaznice, naj se zglaši v sobi št. 13, kjer dobi natančna pojasnila. Pripomni se, da se na posestnike in hišne posestnike, kakor tudi na obrtnike, nikakor ne bo oziralo. Železničarji in člani konsumnega društva, prejmejo izkaznice pri oddajnicah za živila.

Kemična tovarna v Šoštanjju. Ljubljanska kreditna banka kupi tovarniške zgradbe »Agraria« in Nickerl v Šoštanjju ter jih spremeniti v kemično tovarno. Tako preide zopet eno nemško podjetje v naše domače roke.

Trboveljska premogovna družba premešči svoj sedež z Dunaja v Ljubljano.

Dobava smodnika. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani je dobil od g. ministra vojne in mornarice dovoljenje, da sme porazdeliti med obrtnike 1000 kg navadnega razstrelilnega smodnika, 1000 kg ojačenega razstrelilnega smodnika, 200 kg mingskega smodnika ter manjšo množino kapselnov. Oddajali bomo po 100 kg. Manjši reflektanti naj zato svoja naročila združijo. Interesenti naj se zglase pri našem uradu do 7. februarja.

Mleko in bela kava. Odsek za določevanje cen je v svoji seji dne 23. t. m. sklenil,

beograjski invalidni dom. Ko so se vrnile, se je zahvalila ga. Šiljakova junakom-trpinom, ki so jih tam videle za njihove žrtve ter položile v korist invalidnega doma dar v svojem imenu in v imenu sarajevskega društva »Radene«, ki ga je zastopala. Njenemu primeru smo sledile ostale delegatkinje.

Nato je pričelo delo feminističke sekcije. Poročilo feministične sekcije. Poročilo feminističnega odseka narodnega saveza je prečitala ga. profesorica Petković. Poročilo je bičalo nedostatke srbskega prava napram ženi in je bilo izprepletano s finim humorjem. Včasih je sicer zadoščalo le citiranje posameznih paragrafov, da je izbruhnila vsa dvorana v smeh. Ob koncu svojega poročila je stavila gospočinica sledečo resolucijo: zahtevamo 1. da se paragrafi građanskega prava, nanašajoči se na pravice žen, času primerno spremene in 2. aktivno in pasivno volilno pravico za žene. Kongres je, seve, resolucijo enoglasno sprejel s sklepom, da jo predloži parlamentu.

Razpravljalo se je potem še dolgo o vseh teh vprašanjih a na mene je vse to naredilo utis, da bo rešila feministično vprašanje v bivstvu žena sama. Parlament nam bo izpolnil zahteve, dal nam pa bo, da bomo vsem pravicam in dolžnostim v polni meri dorasle. (Dalje sledi).

da prekliča prepoved prodaje mleka, oziroma bele kave, v kavarnah in gostilnah. Mestni magistrat pritrjuje temu predlogu, vsled česar je zopet dovoljeno točiti v kavarnah in gostilnah mleko in belo kavo.

Karte za petrolej. Mestnemu magistratu se je končno posrečilo dobiti petrolej, kateri se bo oddal vsem mestnim strankam, včevši tudi železničarje. Karte za petrolej morajo priti iskat hišni posestniki ali njih namestniki z izkazom dosedanjih hišnih pol in sicer za graško predmestje v sredo 28., za vsa ostala v četrtek dne 29. prosinca dopoldne, med 9. in 11. uro, v krušni oddaji, Elizabetna cesta 14, in jih takoj dostaviti strankam. Petrolej se dobi pri trgovcih: Berdajs, Greiner, Hartinger, Hauptmann, Krempl, Opelka, Sirk, Vertnik in Weigert za ceno K 8— liter. Pri prihodnji oddaji se bo oziralo na druge trgovce. Trgovci morajo skrbno nabirati sprejete petrolejske karte (izkaznice) in jih kot kritje za sprejeti petrolej predložiti najkasneje do 3. februarja dopoldne krušni oddaji. Kakor hitro razproda kaka oddajnica sprejeti petrolej, naj ista takoj izobesi na vratih (vhodu) tablo z napisom: »Petrolej razprodan.« Za vse petrolejske karte je dovolj petroleja v zalogi, mora se pa takoj kupiti, kajti veljavnost kart je zelo kratka.

Po poldrugem letu prijet. V Budimpešti so v sredo aretirali krojaškega mojstra Ivana Kosca, ki je pred poldrugim letom ukradel neki iz Segedina dospeli gospej ročni kovček, v katerem se je nahajalo za poldrug milijon kron.

Slov. mestno gledališče.

Repertoire tekočega tedna:

V torek, 27. »Brez denarja«. Abon. A—21.
V četrtek, 29. »Kraljeva visokost«. Abon. A—22.

V soboto 31. »Gaudeamus«. Uradniška predstava ob znižanih cenah.

V nedeljo 1. pop. »Nioba« Ljudska predstava »Revček Andrejček«. Izven Ab.

V ponedeljek 2. pop. »Matiček se ženi«. Dijaška predstava. Zvečer »Tajfun«. Ab. B—22.
Pripravlja se Ogrizovičeva: »Hasan Aginica«.

Imeli smo dva plesna večera za Maribor gotovo poseben dogodek. Bila sta oba dobro obiskana. Gdōna Cara Negri, plesalka zagrebškega gledališča se je izkazala kot umetnica svoje stroke in je žela posebno v narodnih plesih zaslužen zahvalo. Gosp. Pečnik je podal par lepih poskusov, najbolj je ugajal ples satana, dasi se je tu in tam videlo, da bi bilo do popolnosti treba še mnogo vaje. Širšemu občinstvu je bila stvar nekoliko tuja — kljub temu ni štedilo s priznanjem. Ob času, ko vse pleše. smo tako imeli priliko videti, kako izgleda ples kot umetnost.

Kraljevska visokost. Svetovna komedija »Kraljevska visokost« je v soboto napolnila naše gledališče in je vzbujala salve smeha. To je duhovita stvar, pri kateri se vsak izborna zabava. Občinstvo se je smejalo in ploskalo. Zgodba je preprosta: nadarjen natak se preobleče v »kraljevsko visokost« in takoj je vse pred njim na kolenih. In celo, ko se spozna prevara, mora družba komedijo igrati naprej, da ni bimaže. In nazadnje celo spretni diplomati v nadarjenem princu res najdejo kneza georgijskega. Naslovno ulogo je igral gosp. Nučič veselo in premišljeno. Gospa Dragutinovičeva je zopet mogla v svoji ulogi razviti svoj temperament in veliko igralsko rutino. Tudi drugi tipi so bili dobri v maski in igri, posebno gospod Gregorin in Bratina. Prijetno je, ako igranci tudi v malih ulogah izpolnijo svojo dolžnost, ker je s tem celotni uspeh tem lepši. To opazujem pri vsem našem igralskem osebju, zato dosega gledališče tako lepe uspehe. Kraljevska visokost bo še mnogokrat dobro obiskana.

Razne vesti.

Rusko carsko krono so našli v Krakovu in sicer v stanovanju nekega dr. Schwarza. Krono so tja zanesli boljševiski.

Mineralne vode monopol. Avstrijska narodna skupščina je sklenila, da se mineralne vode in iz njih izdelani produkti prevzamejo v državni monopol.

Mirovno stanje ameriške armade. Vojaski vladni podkomite je določil, da bo znašala armada združenih držav v mirnem času 300.000 mož ter 18.000 oficirjev.

Zadnje vesti.

Vsa domovina protestira.

LDU Ljubljana, 25. januarja. Včeraj predpoldne so ljubljanski akademiki v znak protesta proti krivičnemu nasilju, ki ga hoče izvršiti Italija proti Jugoslaviji v jadranskem vprašanju, priredili veličasten protestni izprevod po mestu, pri katerem so nastopili kot govorniki razni akademiki in srbski častniki, ki so vsi ogorčeno odklanjali vsako popustljivost napram italijanski gra-bežljivosti.

LDU Ljubljana, 25. januarja. Iz raznih krajev Slovenije prihajajo vesti, da prebivalstvo brez razlike strank složno manifestira proti italijanskemu nasilju v jadranskem vprašanju in proti ultimatu antante. Posebno veličasten shod se je vršil tudi v Ptujju. Po vsej pokrajini se pripravljajo še nadaljnje protestne manifestacije.

LDU Ljubljana, 26. januarja. Danes popoldne je bil v veliki dvorani hotela »Union« shod krščanskosocialnega delavskega ženstva, ki se ga je udeležilo nad 300 delavk. Shod je manifestiral za žensko volilno pravico, protestiral proti nameravani izmenjavi krone z dinarjem v razmerju 1:4, ter končno najostreje obsojal pohlepnost Italije, ki nam hoče ugrabiti naše najboljše ljudstvo in naše najlepše kraje.

LDU Beograd, 25. januarja. Danes dop. se je vršilo od akademske mladine sklicano veliko manifestacijsko zborovanje zaradi ententnega ultimata in zaradi nameravane krivične rešitve jadranskega vprašanja. Govorili so slovenski, hrvatski in srbski akademiki in nato tudi 12 poslancev vseh jugoslovenskih političnih strank, ki so se vse soglasno izjavile proti italijanskim zahtevam v jadranskem vprašanju.

Dr. Smodlaka za strankarsko edinstvo.

LDU Split, 25. januarja. Da bi se pri bodočih volitvah izključila strankarska borba, je sklical dr. Smodlaka shod splitskih meščanov. Sklicatelj je na shodu dokazoval potrebo izvenstrankarske organizacije, za skupno občinsko politiko. V skupnem delu bi se morali najti vsi, ki pristajajo na misel našega državnega in narodnega edinstva in ki smatrajo, da morajo občinska bremena pasti na gospodarsko najjačje družabne sloje. Razprave se je udeležilo več govornikov, ki so se vsi izjavili solidarni z osnutkom dr. Smodlake ter obljubili, da bodo zanj zainteresirali svoje skupine, jim poročali o stvari, ter jih pozvali, da obpošljejo svoje odposlance v pripravljalni odbor.

Za združitev z Nemčijo.

LDU Dunaj, 25. januarja. Po inicijativni narodne demokratske stranke se je vršil danes pop. s programom »lakota ali priklopitev« velik manifestacijski shod za združitev z Nemčijo. Po izvajanjih raznih govornikov je bil sprejet sklep v katerem se zahteva od vlade in narodne skupščine, da stopita pred zmagovalce in jim povesta, da narod v Avstriji poginja in ker jim že ne morejo pomagati, naj vsaj ne ovirajo njegove združitve z nemško državo, preden bo proti volji antante ta bedni narod sam podrl mejnike, ki ga ločijo od materinega telesa.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska »Mariborska tiskarna«, Maribor.

Mala oznanila.

Iščem deklo katero se hoče priučiti kuhanja in za vsa hišna dela. Vpraša se Ptujška cesta št. 8.

Hiša z gostilno se proda v bližini glavnega kolodvora. Kje pove uprava »Marib. delavca«.

Mlekarna Sunja, Hrvatska, preporuča imperial sir, duct. K 36—, la liptauer sir, kilogr. K 16—, šalje uzorce 5 kg s pouzecem. 9—9

Dvostavno in ameriško KNJIGOVODSTVO

Sestavil V. Krottmayer, slovensko izdajo priredil profesor M. Dolenc. :: Založnik ZASEBNO UČILIŠČE LEGAT V MARIBORU

Prva moderna slovenska učna knjiga za knjigovodstvo

neizogibno potrebna za trgovske šole in **samouk**, zelo važna za trgovce, tovarnarje, obrtnike itd. — Cena 8 kron.

RAVNOKAR IZŠLA. Dobiva se v vseh knjigarnah in v ZASEBNEM UČILIŠČU LEGAT V MARIBORU, Vetrinjska ulica 17/l. :-:

Josip Senekovič, strojevodja, naznanja v svojem, v imenu svoje soproge in otrok, dalje v imenu rodbin Alojz Mule, Iv. Reibenschuh, Kramberger in Senekovič ter ostalih sorodnikov vsem prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je njih iskrenoljubljena sestra, svakinja in teta, gospodična

Marija Senekovič

v nedeljo dne 25. januarja 1920 ob pol 2. uri po kratki, mukepolni bolezni in previdena s tolažili sv. vere v 36. letu svoje dobe, boguvdano preminula.

Truplo nepozabne pokojnice se bo v torek dne 27. januarja 1920 ob 13. uri (1. uri pop.) v hiši žalosti Ruše št. 66 svečano blagoslovilo, prepeljalo v Maribor in nato po zopetnem blagoslovu pri cerkvi sv. Magdalene na mestnem pokopališču v Pobrežju položilo v rodbinskem grobu k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v sredo dne 28. t. m. ob 7. uri v župni cerkvi sv. Magdalene.

Ruše—Maribor, dne 26. januarja 1920.

Posebne osmrtnice se ne bodo izdale.

Mestni pogrebni zavod v Mariboru.

Raznašalci časopisov
invalidi, dobe lep zaslužek. Zglase naj se v upravnistvu „Mariborskega delavca“.

Slovenci! Slovenke! Govorite povsod samo slovenski!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Poziv k subskripciji novih delnic

Vsled sklepov občnih zborov delničarjev Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani z dne 5. maja in 21. decembra 1919 v to pooblaščen je sklenil upravni svet na temelju odobrenja Poverjeništvu za notranje zadeve deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani od 27. oktobra 1919, št. 9068 v svoji seji dne 21. decembra 1919 provesti zvišanje delniške glavnice

od SHS K 20,000.000.— na SHS K 30,000.000.—

z izdajo

25.000 novih delnic po SHS K 400.— nom. v skupnem znesku K 10.000.000.—

pod sledečimi pogoji:

- Subskripcija novih delnic se vrši od 15. do 31. januarja 1920
 - pri Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani in njenih podružnicah v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah;
 - pri Hrvatski trgovski banki v Zagrebu in njeni podružnici v Osijeku;
 - pri Živnostenski banki v Pragi in njenih podružnicah v Čehoslovaški in
 - pri Podružnici Živnostenske banke na Dunaju v Nemški Avstriji.
 - Dosedanji delničarji imajo pravico prevzeti na podlagi vsakih 5 starih 2 novi delnici à K 400.— nom. po SHS K 700.— tel quel, ki so plačljive naenkrat pri subskripciji. Odlomki delnic se pri tem ne vpoštevajo.
 - Novim interesentom se ponudi ostanek 5000 delnic à K 400.— nom. kakor tudi morebitni ostanek dosedanjim delničarjem pripadajočih delnic, ki jih isti ne subskribirajo, po SHS K 900.— tel quel, ki so plačljive naenkrat pri subskripciji.
 - Nove delnice so deležne čistega dobička za leto 1920 ter opremljene s kuponom za leto 1920.
 - Pri subskripciji se morajo predložiti subskripcijskemu mestu v zgoraj navedenem roku plašči starih delnic v svrhu označbe, da je pravica do opcije izvršena, dočim imajo imetniki delnic zadnjih 2 emisij, katerih izdaja vsled tehničnih zaprek ni bila do sedaj mogoča, pravico do opcije v določenem subskripcijskem roku na podlagi tozadevnih pismenih priglasnic in začasnih potrdil o vplačanih delnicah.
 - Od ažijskega kurznege dobička nove emisije se dodeli po odbitku stroškov in doklad te emisije SHS K 1,000,000.— pokojninskemu zakladu banke, ostanek pa pripade ažijskemu rezervnemu zakladu banke.
 - Nove delnice se izroče subskribentom tekom leta 1920 proti izročitvi začasnih potrdil oziroma obračunov o subskribiranih delnicah.
 - Reparticijo delnic, določenih za nove delničarje, si pridržuje upravni svet po končanem subskripcijskem roku.
- V Ljubljani, dne 29. decembra 1919.

Upravni svet Ljubljanske kreditne banke.